

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՑԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՐՄ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Վ.Վ.Հարությունյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 6

«23» հունվարի 2023թ.

ԷԽԿ/Բ-154, Աշխատանքային վեճեր, ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասից, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

042101.00.6, Իրավագիտություն

/դասից, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

042101.01.6, Իրավագիտություն

/դասից, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

իրավագիտության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

հեռակա 4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Էղուարդ Գյունաշյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8.	Դասավանդման մեթոդներ
9.	Ուսումնառության մեթոդները
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
12.3.	Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
12.4.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14.	Գնահատում
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
14.2.	Հարցաշար
14.3.	Գնահատման չափանիշներ
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Աշխատանքային վեճեր» դասընթացը կարևորվում է իրավագիտության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 042101.01.6 կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հասուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

Դասընթացի վերջում ուսանողները պետք է՝

- ունենան բավարար գիտելիքներ և հմտություններ աշխատանքային վեճերի հասկացության, էռության և տեսակների վերաբերյալ,
- բավարար իրավաբանական գիտելիքներ աշխատանքային վեճերի լուծման պարտադիր ընթացակարգերի վերաբերյալ,
- տարանջատել անհատական և կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերը, դրանց լուծման առանձնահատկությունները

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- ուսանողների մոտ ձևավորել համապատասխան հմտություններ վերլուծելու նոր գիտելիքն ու այն համադրելու արդեն խսկ գոյություն ունեցողի հետ
- ուսանողների մոտ ձևավորելու վերլուծական մտածողություն
- ձևավորելու քննարատական մտածողություն, ստացած նոր գիտելիքը սինթեզելու կարողություն

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.

«Աշխատանքային վեճեր» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը 042101.01.6 «Իրավագիտություն» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող մասնագիտական առարկաներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Աշխատանքային վեճեր» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

Գիտելիք

Գիտելիքի և իմացություն

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

- Հայաստանի և այլ երկրների պետության և իրավունքի պատմության վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:
- Իրավական վեճերի լուծման և բանակցությունների վարման սկզբունքների ու տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:
- Մասնագիտական գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ հարակից ոլորտների, ինչպես նաև՝ մասնագիտական բարեվարքության (էթիկայի) կանոնների և կոռուպցիային հակազդման վերաբերյալ գիտելիք:

Հմտություն

Գիտելիքի և իմացության կիրառում

- Կարող է կիրառել մասնագիտական գիտելիքներն առավել հաճախ հանդիպող իրավական խնդիրների լուծման համար:
- Կարող է իրավունքի մեկնաբանման կանոնների կիրառմամբ պարզաբանել իրավական նորմերը և պայմանագրերը:
- Կարող է արագ կողմնորոշվել իրավական խնդիրներ (այդ թվում՝ անկանխատեսելի) լուծելիս և դրանց վերաբերյալ ներկայացնել իր փաստարկված դիրքորոշումը, այդ թվում՝ առաջ քաշելով հակափաստարկներ:

Հաղորդակցման, S&S և տվյալների հետ աշխատելու կարողություններ

- Կարող է մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնել, բացատրել, ինչպես նաև՝ ստանալ իրավագիտության ոլորտին առնչվող տեղեկատվություն, գաղափարներ, փաստարկներ, խնդիրներ և լուծումներ:

Հնդհանրական իմացական կարողություններ (ներառյալ դաստողություններ անելը)

- Կարող է դրսնորել քննական և փաստարկված վերլուծական մոտեցում՝ իրավական խնդիրները բացահայտելու և դրանց լուծման ուղիները մշակելու համար:
- Կարող է մասնագիտական խնդիրները բացահայտելիս և լուծումներ առաջադրելիս ցուցաբերել նախաձեռնողականություն և ստեղծագործական մոտեցում:

Կարողունակություն

Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն (ներառյալ սովորելու կարողությունները)

- Ունակ է՝ ինքնուրույն կամ համապատասխան դեկավարման ներքո ծավալելու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն:
- Ունակ է՝ պարբերաբար ուսումնասիրելու օրենսդրությունը և իրավակիրառ պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը և ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին:
- Ունակ է՝ ուսումնառության և (կամ) աշխատանքի ընթացքում կատարելու առաջադրանքներ, ցուցաբերելու անհրաժեշտ ինքնուրույնություն և ստանձնելու պատասխանատվություն մասնագիտական որոշումներ կայացնելիս:
- Ունակ է՝ աշխատելու թիմում:
- Ունակ է՝ անձնական օրինակով նպաստելու իրավական պետության և քաղաքացիական հասարակության կայացմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
- Տիրապետում է բավարար գիտելիքների և կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում իրավագիտության բնագավառում ուսումը շարունակելու համար:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 խնդիրում աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն խնդնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում քատ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Աշխատանքային վեճեր» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել իրավագիտական մասնագիտական գործունեության ընթացքում, մազիստրատուրայում, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և իրավագիտության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեդիտ/90 ժամ	3 կրեդիտ/90 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		8
Գործնական աշխատանք		

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Սեմինար պարապմունք		10
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		252
Ընդամենը		270
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրազումարային քննություն)		ստուգարք

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ձանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացարանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
 - **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական դեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրնոների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
 - **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, գեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
- Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսաւթյուն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդովիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական դեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական դեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵:

- **Ուժերաս** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էռլեյտունը՝ հենվելով գրական աղյուրների վրա (դասագրելը, ձեռնարկելը և այլն):
- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործնյացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Վլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կռնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաձանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** – կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

- **Բնքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Գեկույց** – որևէ զիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցագրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ գրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների զիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են⁶** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր.
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են⁷** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/hետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում.

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		Դասախոսություն ն	Անդամական միջնադր	Գործնական աշխատանք	Առանձին աշխատանք	Բնագործական աշխատանք
1.	Թեմա 1. Աշխատանքային վեճի հասկացությունը և էությունը 1. աշխատանքային վեճի հասկացությունը, էությունը 2. աշխատանքային վեճերի դասակարգումը 3. աշխատանքային վեճերի առաջացման պայմաններն ու պատճառները	2	2			
2.	Թեմա 2. Անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման կարգը 1. անհատական աշխատանքային վեճի հասկացությունը, դրանց դասակարգումը 2. անհատական աշխատանքային վեճերի լուծումը գործատուի հետ բանակցությունների վարելու միջոցով 3. անհատական աշխատանքային վեճերի լուծումը հաշտեցման հանձնաժողովների կողմից 4. անհատական աշխատանքային վեճի լուծումը դատական կարգով					
3.	Թեմա 3. Անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները որոշ գործերով 1. աշխատանքային պայմանագրի լուծման հետ կապված ա 2. նհատական աշխատանքային վեճի քննության առանձնահատկությունները 3. այլ աշխատանքի տեղափոխելու, փոխադրելու հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները 4. աշխատողի կյանքին և առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները 5. անհատական աշխատանքային վեճերով դատարանների կայացրած որոշումների կատարման առանձնահատկությունները		2			

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

4.	Թեմա 4. Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերի լուծման կարգը 1. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերի հասկացությունը, պատճառները և լուծման փուլերը 2. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի առաջացման պահը 3. ժահանջների առաջադրումն աշխատողների կողեկիվի կողմից				
5.	Թեմա 5. Հաշտեցման ընթացակարգեր 1. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի լուծումը հաշտեցման ընթացակարգի մօջոցով 2. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի լուծումը մօջնորդի մասնակցությամբ	2	2		
6.	Թեմա 6. Աշխատողների գործադուլի իրավունքի իրականացումը 1. Գործադուլ հայտարարելու իրավասություն ունեցող սուբյեկտները 2. Գործադուլավորների իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները 3. Գործադուլի օրինականության վիճարկումը դատական կարգով 4. Գործադուլի իրավունքի սահմանափակումը		2		
7.	Թեմա 7. Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիաները աշխատանքային վեճերի լուծման վերաբերյալ 1. Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կողմից ընդունված կոնվենցիաները կոլեկտիվ բանակցություններ կազմակերպելու և վարելու վերաբերյալ 2. Աշխատողների ներկայացուցական մարմինների մասին Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիան		2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		4	10		

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Толкунова В. Н. Трудовые споры	M; 2009г.
2.	Балашова А. И. Трудовые споры и порядок их разрешения	M; 2008г
3.	Сафонова В. А., Хохлова Е. Б. Трудовые споры и порядок их разрешения	M: 2014
4.	Право социального обеспечения России М. Л. Захаров, Тучкова Э. Г.	M; 2004г.
5.	Право социального обеспечения России М. О. Буянова и другие	M; 2004г.

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Право социального обеспечения СССР. В. С. Андреев	1980г.
2.	Право социального обеспечения России под ред. Гусова В. Н.	М 1999
3.	Социальная работа: Теория и практика А. В. Бабушкина и другие	2003г.
4.	Социальная работа: Теория и практика под. Рег Холостова	2001г.
5.		
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ) / Էլեկտրոնային առբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1 Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Թեմա 1. Աշխատանքային վեճի հասկացությունը և էությունը	1. աշխատանքային վեճի հասկացությունը, էությունը 2. աշխատանքային վեճերի դասակարգումը 3. աշխատանքային վեճերի առաջացման պայմաններն ու պատճառները	2	ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
2.	Թեմա 2. Անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման կարգը	1. անհատական աշխատանքային վեճի հասկացությունը, դրանց դասակարգումը 2. անհատական աշխատանքային վեճերի լուծումը գործառուի հետ բանակցությունների վարելու միջոցով 3. անհատական աշխատանքային վեճերի լուծումը հաշտեցման հանձնաժողովների կողմից 4. անհատական աշխատանքային վեճի լուծումը դատական կարգով		ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
3.	Թեմա 3. Անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման կապված ա	1. աշխատանքային պայմանագրի լուծման հետ կապված ա		ՊԳ1-5

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	առանձնահատկությունները գործերով	որոշ	2. նհատական աշխատանքային վեճի քննության առանձնահատկությունները 3. այլ աշխատանքի տեղափոխելու, փոխադրելու հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները 4. աշխատողի կյանքին և առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները 5. անհատական աշխատանքային վեճերով դատարանների կայացրած որոշումների կատարման առանձնահատկությունները		ԼԳ1-4
4.	Թեմա 4. Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերի լուծման կարգը		1. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերի հասկացությունը, պատճառները և լուծման փուլերը 2. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի առաջացման պահը 3. ժահանջների առաջադրումն աշխատողների կոլեկտիվի կողմից		ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
5.	Թեմա 5. Հաշտեցման ընթացակարգեր		1. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի լուծումը հաշտեցման ընթացակարգի մջոցով 2. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի լուծումը մջջնորդի մասնակցությամբ	2	ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
6.	Թեմա 6. Աշխատողների գործադրության իրավունքի իրականացումը		1. Գործադրության սուբյեկտունունեցող սուբյեկտները 2. Գործադրության իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները 3. Գործադրության վիճարկումը դատական կարգով 4. Գործադրության սահմանափակումը		ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
7.	Թեմա 7. Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիաները		1. Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կողմից ընդունված		ՊԳ1-5 ԼԳ1-4

	աշխատանքային վեճերի լուծման վերաբերյալ	կոնվենցիաները կողեւտիվ բանակցություններ կազմակերպելու և վարելու վերաբերյալ 2. Աշխատողների ներկայացուցչական մարմինների մասին Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիան		
--	--	--	--	--

12.2 Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքան ակ	Սույնան ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Թեմա 1. Աշխատանքային վեճի հասկացությունը և էռույնը	1. աշխատանքային վեճի հասկացությունը, էռույնը 2. աշխատանքային վեճերի դասակարգումը 3. աշխատանքային վեճերի առաջացման պայմաններն ու պատճառները	2		ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
2.	Թեմա 2. Անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման կարգը	1. անհատական աշխատանքային վեճի հասկացությունը, դրանց դասակարգումը 2. անհատական աշխատանքային վեճերի լուծումը գործառուի հետ բանակցությունների վարելու միջոցով 3. անհատական աշխատանքային վեճերի լուծումը հաշտեցման հանձնաժողովների կողմից 4. անհատական աշխատանքային վեճի լուծումը դատական կարգով			ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
3.	Թեմա 3. Անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները որոշ	1. աշխատանքային պայմանագրի լուծման հետ կապված ա 2. նհատական աշխատանքային վեճի	2		ՊԳ1-5 ԼԳ1-4

¹⁰ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	գործերով	քննության առանձնահատկությունները 3. այլ աշխատանքի տեղափոխելու, փոխադրելու հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները 4. աշխատողի լյանքին և առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները 5. անհատական աշխատանքային վեճերով դատարանների կայացրած որոշումների կատարման առանձնահատկությունները		
4.	Թեմա 4. Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերի լուծման կարգը	1. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերի հասկացությունը, պատճառները և լուծման փուլերը 2. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի առաջացման պահը 3. ժահանջների առաջադրումն աշխատողների կողեկիցի կողմից		ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
5.	Թեմա 5. Հաշտեցման ընթացակարգեր	1. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի լուծումը հաշտեցման ընթացակարգի մջոցով 2. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի լուծումը մջջնորդի մասնակցությամբ	2	ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
6.	Թեմա 6. Աշխատողների գործադրության իրավունքի իրականացումը	1. Գործադրության իրավասությունը ունեցող սուբյեկտները 2. Գործադրությունը իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները 3. Գործադրության օրինականության վիճարկումը դատական կարգով 4. Գործադրության իրավունքի սահմանափակումը	2	ՊԳ1-5 ԼԳ1-4
7.	Թեմա 7. Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիաները աշխատանքային վեճերի լուծման	1. Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կողմից ընդունված կոնվենցիաները կողեկտիվ բանակցություններ	2	ՊԳ1-5 ԼԳ1-4

	Վերաբերյալ	կազմակերպելու և վարելու վերաբերյալ 2. Աշխատողների ներկայացուցական մարմինների մասին Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիան			
--	-------------------	---	--	--	--

12.3 Լարորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.					

12.4 Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³
1.						

13 Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ուսուրի անվանումը	Ուսուրի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹⁴ Նշվում են սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

14 Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաշափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգաքններ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կազի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1 Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգաքններ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2 Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգաքննություն:

14.3 Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

14.4 Գնահատման չափանիշները¹⁶.

- Տեսական գիտելիքները:
- Սեմինար պարապմունքները՝ 2 ստուգում:
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ 1 ստուգում:

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝

042101.00.6, իրավագիտություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

042101.01.6, իրավագիտություն

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

իրավագիտության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԲԿ/թ-154 Աշխատանքային վեճեր			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	5-րդ տարի, 9-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Հարանային	14	Դասախոսություն	4
			Մեմինար	10
			Հարորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
Մտուցման ձևը	Բնքնուրույն	76		
	Ընդամենը	90		
Մտուցման ձևը	ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	<p>2.1. Դասընթացի նպատակն է. Դասընթացի վերջում ուսանողները պետք է՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ունենան բավարար գիտելիքներ և հմտություններ աշխատանքային վեճերի հասկացության, էության և տեսակների վերաբերյալ, բավարար իրավաբանական գիտելիքներ աշխատանքային վեճերի լուծման պարտադիր ընթացակարգերի վերաբերյալ, տարանջատել անհատական և կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերը, դրանց լուծման առանձնահատկությունները 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Գիտելիք Գիտելիքի և իմացություն</p> <p>4) Հայատանի և այլ երկրների պետության և իրավունքի պատմության վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:</p> <p>5) Իրավական վեճերի լուծման և բանակցությունների վարման սկզբունքների ու տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք:</p> <p>6) Մասնագիտական գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ հարակից ոլորտների, ինչպես նաև՝ մասնագիտական բարեվարքության (երիկայի) կանոնների և կոռուպցիային հակազդման վերաբերյալ գիտելիք:</p> <p>Հմտություն Գիտելիքի և իմացության կիրառում</p> <p>4) Կարող է կիրառել մասնագիտական գիտելիքներն առավել հաճախ հանդիպող իրավական խնդիրների լուծման համար:</p> <p>5) Կարող է իրավունքի մեկնաբանման կանոնների կիրառմամբ պարզաբանել իրավական նորմերը և պայմանագրերը:</p> <p>6) Կարող է արագ կողմնորոշվել իրավական խնդիրներ (այդ թվում՝ անկանխատեսելի) լուծելիս և դրանց վերաբերյալ ներկայացնել:</p>			

	<p>իր փաստարկված դիրքորոշումը, այդ թվում՝ առաջ քաշելով հակաֆաստարկներ:</p> <p><i>Հաղորդակցման, S2S և տվյալների հետ աշխատելու կարողություններ</i></p> <p>2) Կարող է մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնել, բացատրել, ինչպես նաև՝ ստանալ իրավագիտության ոլորտին առնչվող տեղեկատվություն, գաղափարներ, փաստարկներ, խնդիրներ և լուծումներ:</p> <p><i>Հնդհանրական իմացական կարողություններ (ներառյալ դատողություններ անելը)</i></p> <p>3) Կարող է դրսորել քննական և փաստարկված վերլուծական մոտեցում՝ իրավական խնդիրները բացահայտելու և դրանց լուծման ուղիները մշակելու համար:</p> <p>4) Կարող է մասնագիտական խնդիրները բացահայտելիս և լուծումներ առաջարկելիս ցուցաբերել նախաձեռնողականություն և ստեղծագործական մոտեցում:</p> <p>Կարողունակություն</p> <p><i>Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն (ներառյալ սովորելու կարողությունները)</i></p> <p>7) Ունակ է՝ ինքնուրույն կամ համապատասխան ղեկավարման ներքո ծավալելու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն:</p> <p>8) Ունակ է՝ պարբերաբար ուսումնասիրելու օրենսդրությունը և իրավակիրառ պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը և ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին:</p> <p>9) Ունակ է՝ ուսումնառության և (կամ) աշխատանքի ընթացքում կատարելու առաջարկանքներ, ցուցաբերելու անհրաժեշտ ինքնուրույնություն և ստանձնելու պատասխանատվություն մասնագիտական որոշումներ կայացնելիս:</p> <p>10) Ունակ է՝ աշխատելու թիմում:</p> <p>11) Ունակ է՝ անձնական օրինակով նպաստելու իրավական պետության և քաղաքացիական հասարակության կայացմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>12) Տիրապետում է բավարար գիտելիքների և կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում իրավագիտության բնագավառում ուսումը շարունակելու համար:</p>
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>Թեմա 1. Աշխատանքային վեճի հասկացություննը և էությունը</p> <ol style="list-style-type: none"> աշխատանքային վեճի հասկացությունը, էությունը աշխատանքային վեճերի դասակարգումը աշխատանքային վեճերի առաջացման պայմաններն ու պատճառները <p>Թեմա 2. Անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման կարգը</p> <ol style="list-style-type: none"> անհատական աշխատանքային վեճի հասկացությունը, դրանց դասակարգումը անհատական աշխատանքային վեճերի լուծումը գործառուի հետ

	<p>բանակցությունների վարելու միջոցով</p> <p>3. անհատական աշխատանքային վեճերի լուծումը հաշտեցման հանձնաժողովների կողմից</p> <p>4. անհատական աշխատանքային վեճի լուծումը դատական կարգով</p> <p>Թեմա 3. Անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները որոշ գործերով</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. աշխատանքային պայմանագրի լուծման հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճի քննության առանձնահատկությունները 2. այլ աշխատանքի տեղափոխելու, փոխադրելու հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները 3. այլ աշխատանքի տեղափոխելու, փոխադրելու հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները 4. աշխատողի կյանքին և առողջությանը պատճառված վնասի հատուցման հետ կապված անհատական աշխատանքային վեճերի լուծման առանձնահատկությունները 5. անհատական աշխատանքային վեճերով դատարանների կայացրած որոշումների կատարման առանձնահատկությունները <p>Թեմա 4. Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերի լուծման կարգը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերի հասկացությունը, պատճառները և լուծման փուլերը 2. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի առաջացման պահը 3. ժահանջների առաջադրումն աշխատողների կոլեկտիվի կողմից <p>Թեմա 5. Հաշտեցման ընթացակարգեր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի լուծումը հաշտեցման ընթացակարգի մջոցով 2. կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի լուծումը մջնորդի մասնակցությամբ <p>Թեմա 6. Աշխատողների գործադրության իրավունքի իրականացումը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Գործադրության հայտարարելու իրավասություն ունեցող սուբյեկտները 2. Գործադրության իրավական կարգավիճակի առանձնահատկությունները 3. Գործադրության օրինականության վիճարկումը դատական կարգով 4. Գործադրության իրավունքի սահմանափակումը <p>Թեմա 7. Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիանները աշխատանքային վեճերի լուծման վերաբերյալ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կողմից ընդունված կոնվենցիանները կոլեկտիվ բանակցություններ կազմակերպելու և վարելու վերաբերյալ 2. Աշխատողների ներկայացուցչական մարմինների մասին Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության կոնվենցիան
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<p>Գնահատումն իրականացվում է «ՎՊՀ ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ»-ին համապատասխան:</p> <p>https://new.vsu.am/karg/2022/%D4%B3%D5%B6%D5%A1%D5%BF%D5%B4%D5%A1%D5%B6%20%D5%AF%D5%A1%D6%80%D5%A3.pdf</p>

Գրականություն	<p>Պարտադիր գրականություն՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Толкунова В. Н. Трудовые споры М;2009г. 2. Балашова А. И. Трудовые споры и порядок их разрешения М; 2008г 3. Сафонова В. А., Хохлова Е. Б. Трудовые споры и порядок их разрешения М: 2014 4. Право социального обеспечения России М. Л. Захаров, Тучкова Э. Г. М; 2004г. 5. Право социального обеспечения России М. О. Буянова и другие М; 2004г. <p>Լրացուցիչ գրականություն՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Право социального обеспечения СССР. В. С. Андреев 1980г. 2. Право социального обеспечения России под ред. Гусова В. Н. М 1999 3. Социальная работа: Теория и практика А. В. Бабушкина и другие 2003г. 4. Социальная работа: Теория и практика под. Рег Холостова 2001г.
---------------	---